

THE CONVENTION ON THE RIGHTS OF PERSONS WITH DISABILITIES

PUUETEGA INIMESTE ÕIGUSTE KONVENTSION LIHTSASSE KEELDE

Esitluspäev

PUUETEGA INIMESTE ÕIGUSTE KONVENTSIOONI EESMÄRK

- Konventsiooni eesmärk on edendada, kaitsta ja tagada kõigi inimõiguste ja põhivabaduste täielikku ja võrdset teostamist kõigi puuetega inimeste poolt ning edendada austust nende loomupärase väärkuse vastu.

ELU PROJEKTI EESMÄRK

Probleemi kirjeldus ja miks on oluline sellega tegeleda:

- ❑ Puuetega inimeste õiguste konventsiooni **originaaltekst on juriidiline, formaalne ja raskesti mõistetav.**
- ❑ Keeruline õiguskeel võib jätta **erivajadustega inimesed teadmatusse nende õigustest**, piirates nende võimalusi ühiskonnas osaleda.

Projekti eesmärk:

- ❑ **Tõlkida puuetega inimeste õiguste konventsioon "lihtsasse keelde"**, et selle sihtgrupp oleks oma õigustest teadlik ning saaks seeläbi tõsta oma elukvaliteeti.

KUIDAS TEAME, ET OLEME EESMÄRGI SAAVUTANUD?

- ❑ Puuetega inimeste õiguste konventsioon on “lihtsasse keelde” tõlgitud.
- ❑ Sihtgrupi (ja asjatundjate) tagasiside peale “lihtsasse keelde” tõlgitud konventsiooni avaldamist.

ESINDATUD ERIALAD, JUHENDAJAD JA PARTNERID

- ❑ **Erialad:** õigusteadus, sotsiaaltöö, politoloogia, sotsiaalpedagoogika, haldus- ja ärikorraldus.
- ❑ **Juhendajad:** Kadri Talva-Ots, Emili Kilg, Marju Medar, Reet Asmer, Simone Epro.
- ❑ **Partnerid:** AS Hoolekandeteenused, Vaimupuu MTÜ.

ETTEVALMISTUS TÖÖ ALGUSEKS

- ❑ **Esimene kohtumine** kohapeal:
  - => Tutvumine juhendajate ning projekti sihtrühmaga, keda projekti tulemus abistama peaks;
- ❑ Jagasime 12-liikmelise grupi **neljaks 3-liikmeliseks**, et tööd lihtsustada:
  - => Iga väikegrupp sai osa konventsioonist, millega edaspidi tööd tehakse;
  - => Suurema grupi omakorda väiksemateks gruppideks jagamine aitas liikmetel keskenduda sellele, millele just nende artiklite puhul tähelepanu pöörata. Sellest sai alguse ka esimene etapp.

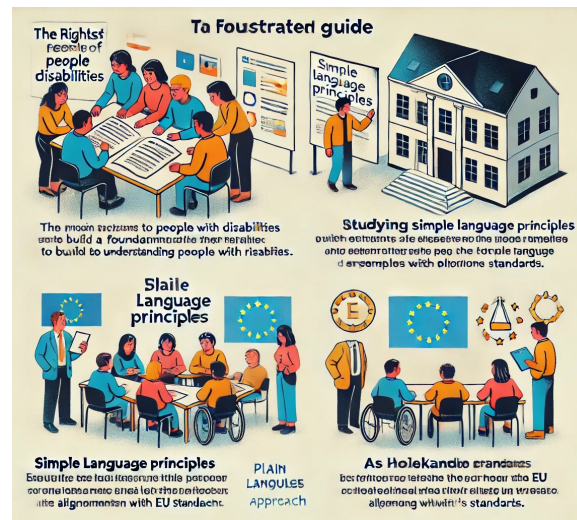

PROJEKTI ESIMENE ETAPP

Selle etapi eesmärk on luua meie rühmale teoreetiline ja praktiline alus.

Tegevused :

- ❑ **Puuetega inimeste õiguste konventsiooniga tutvumine.** See annab meie rühmale arusaamise konventsioonist tulenevatest õigustest, et neid hiljem lihtsas keeles edasi anda.
- ❑ **Lihtsa keele põhimõtetega tutvumine.** Lihtsustatud keele standardite ja näidete läbitootamine tagab, et materjalid vastavad Euroopa Liidu standarditele.
- ❑ **AS Hoolekandeteenused tegevuste, väärtuste ja missioniga tutvumine.** Oluline on mõista Hoolekandeteenuste tööd, lähenemist ja kliente, et tagada projekti ja lõppmaterjali kooskõla nende väärtusega.

PROJEKTI TEINE ETAPP

Selle etapi eesmärk on keskenduda sihtrühma vajaduste ja ootuste paremale mõistmisele.

Tegevused:

- ❑ **Kohtumised AS Hoolekandeteenuste töötajate, lihtsa keele toimetaja ja sihtrühma liikmetega.** Koostöö sihtrühma esindajatega annab rühmale otsese sisendi, kuidas teha materjal lihtsamaks ja praktilisemaks.
- ❑ **Ettepanekute kogumine materjali vormingu osas.** Aitab mõista, millisel kujul eelistatakse infot saada (voldikud, videod, audiofailid).

PROJEKTI KOLMAS ETAPP

Selle etapi jooksul koostasime puuetega inimeste õiguste konventsioonist lihtsas keeles materjalid.

Tegevused:

- ❑ **Materjalide loomine.** Rühm koostas puuetega inimeste õiguste konventsiooni artiklid lihtsas keeles, mis on kooskõlas kogutud sisendi ja lihtsa keele põhimõtetega.
- ❑ **Vormingu arendamine.** Otsustasime, et lõppmaterjaliks on PDF vormingus avaldatud fail. Vormingu valisime sihtrühma eelistuste ja vajaduste ning töögrupi võimaluste põhjal.
- ❑ **Disain ja visuaal.** Loodud tekst on toetatud visuaaliga, mis aitab materjali sisu paremini edasi anda. Siinkohal on võtmetähtsusega lihtne ja selge visuaalne still.

PROJEKTI NELJAS ETAPP

Selle etapi käigus testisime loodud materjali sihtrühma seas, et veenduda selle arusaadavuses ja lihtsuses.

Tegevused:

- ❑ **Tagasiside kogumine.** Pärast materjalidega tutvumist kogusime sihtrühma liikmetelt tagasiside, mis aitas mõista, kas materjalid vastavad sihtrühma ootustele ja vajadustele.
- ❑ **Materjalide täiustamine.** Pärast tagasisidet tegime vajalikud muudatused ja täiendused. Täiustasime nii sisu kui visuaalset poolt, et saavutada lõplik sobivus.

PROJEKTI VIIES ETAPP

Viimases etapis toimub materjalide levitamine sihtrühma seas.

Tegevused:

- ❑ **Materjalid tehakse kättesaadavaks erinevates vormingutes** (nt trükised, veebimaterjalid). Samuti jagatakse ja tutvustatakse materjale sihtrühmaga seotud spetsialistidele.

TEADUSPÕHISUS

- ❑ Lõppdokumendi koostamisel lähtusime keskmise erivajadustega inimese intellektuaalsest tasemest ning peamiseks allikaks oli **Inclusion Europe (2022)** “**Informatsioon kõigi jaoks**”
- ❑ **Kommunikatsiooniteooria** - arusaam, kuidas suhtlemine võib nii peegeldada kui ka tugevdada ühiskondlikke ebavõrdsusi. Teadlikult kujundatud suhtlus loob võimaluse tõeliseks dialoogiks ja vastastikuseks mõistmiseks (Payne, 1991).
- ❑ **Jõustamise teooria** - inimese enda võimekuse tõstmine. See lähenemisviis seab esile küsimusi sotsiaalse õigluse ja võrdsuse kohta ning rõhutab iga inimese õigust oma elule ise otsustada (Payne., & Reith-Hall, 2019).
- ❑ **Süsteemiteooria** - võimaldab näha inimest osana erinevatest süsteemidest (Hutchinson, 2014). Sotsiaaltöös rakendatakse süsteemiteooriat erinevate sotsiaalsete süsteemide, nagu grupid, perekonnad ja ühiskonnad, uurimiseks ja mõistmiseks (Payne, 1995).

PROJEKTI TULEMUSED

- ❑ **Lihtsas keeles konventsioon.** Kõik grupid on töötanud konventsiooni erinevate osade kallal ning on valminud dokument, mis vastab lihtsa keele põhimõtetele ja standarditele.
- ❑ **Sihtrühma aktiivne kaasamine.** Sihtrühma kaasati projekti mitmes etapis, alates vajaduste ja ootuste väljaselgitamisest kuni materjali testimise ja tagasisideni.
- ❑ **Teadlikkuse tõstmine.** Loodud dokumendist saavad lisaks sihtrühmale kasu ka teised inimesed, teksti on lihtne lugeda ja võimaldab mõtte kiirelt edastada.

PROJEKTI TULEMUSED

- ❑ **Koostöö ja praktika tugevdamine.** Projekti käigus edenes koostöö erinevate osapoolte - tudengite, spetsialistide, keele ekspertide - vahel.
- ❑ **Edasise arengu võimalused.** Projekt saavutas oma peamise eesmärgi, kuid ajapiirangute tõttu jäid välja töötamata teised vormid, mis muudaksid materjalid kättesaadavamaks ja mitmekesisemaks, näiteks:
  - ❑ Audiofailid
  - ❑ Voldikud ja trükimaterjalid
  - ❑ Visuaalsed ja audiovisuaalsed materjalid

KOKKUVÕTE

- ❑ **Koostöö** erinevate **sihtrühmade ja oma ala spetsialistidega**
- ❑ **Kaasava ja võrdse ühiskonna** loomiseks on vajalik keeruliste õigusdokumentide **lihtsustamine ja ligipääsetavuse võimaldamine.**
- ❑ **Õiguste tundmine ja mõistmine** toob kasu kõigile ühiskonna liikmetele.

KASUTATUD KIRJANDUS

- ❑ Hutchinson, G. S., & Olstedal, S. (2014). *Five theories in social work*
- ❑ Inclusion Europe. (2022). Informatsioon kõigi jaoks. Alla laaditud 05.10.2024 (https://www.inclusion-europe.eu/wp-content/uploads/2017/06/EE_Information_for_all.pdf)
- ❑ Payne, M. (1995). *Tänapäeva sotsiaaltöö teooria: kriitiline sissejuhatus*. Tallinn: Spin Press
- ❑ Payne, M., & Reith-Hall, E. (2019). *The Routledge Handbook of Social Work Theory*. London: Routledge
- ❑ Riigikogu. (2012). Sotsiaalhoolekande seadus. Riigi Teataja. <https://www.riigiteataja.ee/akt/204042012006>
- ❑ Selg, M. (2014). *Sotsiaaltöö professiooni ülemaailmne definitsioon*. *Sotsiaaltöö*, 3, 9-14.
- ❑ Sepper, M-L. (2022.). *Inimõigused*. Kogumikus Liiri Oja (Toim.), *Puuetega inimeste inimõigused* (510-526).
- ❑ Thompson, N., & Stepney, P. (eds). (2018) *Social Work Theory and Methods: The. Essentials*, New York: Routledge.